

V prípade, že **pracujú obaja rodičia a jeden z nich v tom istom štáte, v akom žijú deti**, sú kompetentné oba tieto štáty. Tu však platí ďalšie pravidlo, že **primárne je kompetentný pre výplatu rodinných dávok štát, v ktorom žijú deti a štát, kde pracuje druhý rodič má doplácať rozdiel do výšky rodinných dávok podľa svojej legislatívy, ak sú tieto dávky vyššie (tzv. vyrovnávacia dávka).**

V prípade, že **pracujú obaja rodičia v rôznych štátoch EÚ a deti žijú v treťom štáte EÚ, primárne je kompetentný pre výplatu rodinných dávok štát s vyššími rodinnými dávkami podľa svojej legislatívy.**

10. Keď rodič pracuje vo viacerých štátoch

- V prípade, že podstatnú časť svojich činností, t.j. aspoň 25%, vykonáva v štáte, kde má bydlisko, uplatnia sa uňho právne predpisy tohto štátu.
- V prípade, že vo svojom štáte bydliska nevykonáva podstatnú časť svojich činností, uplatnia sa uňho právne predpisy štátu, kde má jeho zamestnávateľ registrované sídlo alebo miesto podnikania.
- V prípade, že je rodič zamestnaný u viacerých zamestnávateľov, ktorí majú registrované sídla v rôznych krajinách, uplatnia sa uňho právne predpisy štátu jeho bydliska; a to aj v prípade, že na jeho území nevykonáva podstatnú časť svojich činností.
- V prípade, že je samostatne zárobkovo činná osoba a vo svojom štáte bydliska nevykonáva podstatnú časť svojich činností, uplatnia sa naňho právne predpisy štátu, v ktorom je centrum záujmu jeho činností a života.
- V prípade, že vykonáva závislú aj samostatne zárobkovú činnosť v rôznych krajinách, poistený bude v štáte, v ktorom je zamestnaný.

11. Čo musíte urobiť, ak ste rodič nezaopatreného dieťaťa

Oznámiť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

- keď začnete pracovať/skončíte prácu v štáte EÚ
 - keď začnete pracovať/skončíte prácu na Slovensku, ak druhý rodič pracuje v inom štáte EÚ
 - keď vám vznikne nárok na dôchodok v inom štáte EÚ, alebo na Slovensku, ak druhý rodič pracuje v inom štáte EÚ
 - keď vám vznikne nárok na dávku v nezamestnanosti v inom štáte EÚ, alebo na Slovensku, ak druhý rodič pracuje v inom štáte EÚ
 - keď vám vznikne nárok na materské v inom štáte EÚ, alebo na Slovensku, ak druhý rodič pracuje v inom štáte EÚ
 - keď sa presťahujete do iného štátu EÚ
 - keď vaše dieťa/deti odídu bývať s jedným rodičom do iného štátu EÚ, alebo sa vráti/a na Slovensko (neplatí v prípade, keď dieťa ide študovať do iného štátu EÚ, pokiaľ tam nežije jeho rodič)
- Na základe toho vám úrad poskytne poradenstvo.

Čo najskôr si uplatniť nárok na dávky v štáte EÚ, kde je výkon pracovnej činnosti.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

europa.eu

Koordinácia rodinných dávok v rámci EÚ

V zmysle Nariadenia Rady (EHS) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004“ v zmysle ďalších predpisov)

www.upsvar.sk

http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/rodinne-davky-v-ramci-eu.html?page_id=1192

O vašich právach v jednotlivých krajinách získate viac informácií:

Verejný adresár európskych inštitúcií sociálneho zabezpečenia

Pomoc a poradenstvo pre občanov EÚ a ich rodinných príslušníkov

Ste rodičom dieťaťa a pracujete alebo žijete v inom štáte EÚ?

1. Ste rodičom dieťaťa a pracujete alebo žijete v inom štáte EÚ? Potom práve vám sú určené nasledujúce informácie o tom, právne predpisy ktorého štátu sa na vás vzťahujú a ktorý štát vám bude vyplácať rodinné dávky (v zmysle legislatívy EÚ Nariadenia Rady (EHS) č. 883/2004 a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 v zmysle ďalších predpisov)- tzv. koordinačné nariadenia.

2. Vzťahuje sa to na Vás v prípade, že ste: zamestnanec, samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO), vyslaný pracovník (v zmysle osobitných ustanovení), poberáte dôchodok, materské, dávky v nezamestnanosti, alebo pri pracovnej neschopnosti, alebo žijete s dieťaťom/deťmi v inom štáte EÚ.

3. Týka sa to rodinných dávok a k nim porovnateľných dávok v zahraničí:

Prídavok na dieťa, Príplatok k prídavku na dieťa, Rodičovský príspevok, Dávky v náhradnej rodinnej starostlivosti – všetky, aj jednorazové, Príspevok na pohreb

4. Koordinačné nariadenia 883/2004 a 987/2009 sa uplatňujú na území týchto členských štátov:

Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko (bez Grónska), Estónsko, Fínsko, Francúzsko (vrátane ostrova Korzika a zámorských departmentov), Grécko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko (vrátane autonómnych oblastí Madeira a Azory), Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko, Veľká Británia (vrátane Severného Írska a Gibraltáru).

Koordinačné nariadenia sa uplatňujú aj v Nórsku, na Islande, v Lichtenštajnsku a Švajčiarsku.

5. **Nariadenia sa nevzťahujú** na osoby, ktoré podliehajú The Staff Regulations of Officials of the European Communities (Služobný poriadok vyšších úradníkov Európskych spoločenstiev a Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Spoločenstiev, podľa nariadenia (EHS, Euratom, ESUO) č.259/68 v znení neskorších predpisov) a ich nároky sa posudzujú podľa vnútroštátnych predpisov – t.j. v nadväznosti na trvalý pobyt týchto osôb v SR.

6. **Pri nároku na rodinné dávky podľa koordinačných predpisov sa posudzujú obidvaja rodičia dieťaťa/detí**, a to aj v prípade, že sú rozvedení, alebo nežijú spolu, a tiež keď je dieťa súdom zverené do starostlivosti jedného rodiča. Aj v takýchto prípadoch má podľa koordinačných predpisov rodič pracujúci v inom štáte EÚ nárok na rodinné dávky v štáte výkonu práce pri splnení podmienok príslušnej legislatívy daného štátu. Základné informácie potrebné k posúdeniu nároku na rodinné dávky:

- Pracovná činnosť otca a matky (štát)

- Poberanie dôchodku, materského, dávok v nezamestnanosti otca a matky dieťaťa (štát)

- Bydlisko rodičov a dieťaťa (nie trvalý pobyt)

7. Definícia bydliska

Pri posudzovaní nároku na rodinné dávky v zmysle nariadení EÚ sa určuje „bydlisko“ rodičov a dieťaťa/detí podľa definície uvedenej v nariadení č. 883/2004 v čl. 1 j) nasledovne:

„bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva;

to zn., kde je výkon zamestnania, zdravotné poistenie, návšteva predškolského zariadenia, povinná školská dochádzka u starších detí v rodine

a pod. Teda podľa nariadenia nie je trvalý pobyt na Slovensku smerodajný, podstatné je, kde rodič s dieťaťom žije, kde má detského lekára, kde s dieťaťom chodí na pravidelné prehliadky, očkovania a pod. Úrad je povinný tieto skutočnosti prešetriť.

8. Ktorý štát a v akej miere bude vyplácať rodinné dávky?

Pri posudzovaní nároku na rodinné dávky sa posudzuje sociálne postavenie oboch biologických rodičov a bydlisko dieťaťa/detí. Nemôžu byť vyplácané rovnaké dávky za rovnaké obdobie v dvoch štátoch súčasne. Preto sú stanovené pravidlá prednosti.

9. Pravidlá prednosti

- na základe činnosti ako zamestnanec, alebo SZČO**
- na základe poberania dôchodku** (ak je jediným príjmom v rodine)
- na základe bydliska**

Základné je pravidlo, že na poskytovanie rodinných dávok je kompetentný štát, v ktorom je výkon pracovnej činnosti rodiča/rodičov a v ďalších situáciách uvedených v bode 2. V prípade vyslaných pracovníkov je to vysielajúci štát. Môže nastať viac rôznych situácií.

V prípade, že **pracuje len jeden z rodičov**, a to v inom štáte EÚ, v akom žijú deti – je **kompetentný pre výplatu rodinných dávok štát výkonu pracovnej činnosti.** Ak sú tieto dávky nižšie, ako v štáte bydliska detí, môže tento doplácať rozdiel do výšky rodinných dávok podľa svojej legislatívy (tzv. **vyrovnávacía dávka**).